



**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-184/19-L

Název	Základní škola Železný Brod, Školní 700, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 700, 468 22 Železný Brod
E-mail	1zszelbrodjbtc@iol.cz
IČ	70694974
Identifikátor	600078515
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Aleš Hnídek
Zřizovatel	Město Železný Brod
Místo inspekční činnosti	Školní 700, 468 22 Železný Brod
Termín inspekční činnosti	25. 3. 2019 – 28. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Železný Brod, Školní 700, příspěvková organizace (dále „škola“, „organizace“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V základní škole se k termínu inspekce vzdělává 355 žáků v 17 třídách (nejvyšší povolený počet 600 žáků), z toho 30 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 19 žáků s odlišným mateřským jazykem, jeden žák plnil povinnou školní docházku formou individuálního vzdělávání. Školní družina poskytovala zájmové vzdělávání 77 žákům ve třech odděleních (nejvyšší povolený počet 90 žáků). Od poslední inspekční činnosti došlo v základní škole k navýšení počtu tříd o dvě, ve školní družině k navýšení o jedno oddělení.

Vzdělávání v základní škole je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Duhová škola“, na který navazuje Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání pro školní družinu.

Budova školy je umístěna v příjemném, klidném prostředí na okraji města. V její bezprostřední blízkosti se nachází budova školní jídelny (nejvyšší povolený počet 1 000 stravovaných), v jejímž objektu je umístěna zrekonstruovaná školní dílna.

Škola se zaměřuje především na rozvoj informační gramotnosti, výuku cizích jazyků a tělesnou výchovu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci dvacátým rokem. Jeho zkušenosti s řízením organizace, založené na klidném, vstřícném a důsledném přístupu k zaměstnancům i k žákům, jsou evidentní v mnoha oblastech. Koncepce rozvoje školy, kterou vypracoval na základě podrobné analýzy a komplexního hodnocení organizace, koresponduje s obecnými zásadami základního vzdělávání a představuje dobrý základ pro další rozvoj instituce. Mezi přednosti koncepce patří mj. stanovení konkrétních postupů vedoucích k dosahování optimálních výchovně vzdělávacích výsledků žáků.

Systém řízení odpovídá potřebám organizace, je založený na jasně formulovaných pravidlech. Delegování kompetencí a odpovědnosti na nižší stupně reaguje na její potřeby. Velmi dobrá je vzájemná spolupráce ředitele školy a jeho zástupce. Vedení školy cíleně a pravidelně monitoruje a analyzuje všechny oblasti pedagogických a provozních procesů, což se pozitivně promítá do výchovy a vzdělávání a celkového chodu školy. Vnitřní kontrolní systém je nastavený, kontroly pedagogického procesu jsou realizovány. Ředitel školy zřídil pedagogickou radu, projednává s ní zásadní dokumenty, prospěch a chování žáků.

V době inspekční činnosti zajišťovalo výchovně vzdělávací proces 23 učitelů (včetně ředitele školy a jeho zástupce) a tři vychovatelky školní družiny. Podporu žákům se SVP poskytovali čtyři asistenti pedagoga. Pozitivem je vysoká míra kvalifikovanosti i aprobovanosti pedagogických pracovníků. Pouze ve třech hodinách výchovných předmětů na prvním stupni vzdělává žáky učitelka bez požadované odborné kvalifikace (vychovatelka školní družiny). Dva asistenti pedagoga za účelem splnění kvalifikačních předpokladů studují.

Nekonfliktní vnitřní klima je podporováno otevřeností pedagogů, kteří jsou přístupní vzájemné spolupráci i zajišťování nabídky mimoškolních aktivit. Prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vedení školy cíleně pečuje především o naplnění relevantních potřeb školy a učitelů. Preferovány jsou společné vzdělávací programy (zaměřené zejména na práce s informačními technologiemi, výuku matematiky metodou Hejného). Další vzdělávání vychovatelů školní družiny probíhá především formou samostudia.

Organizace má velmi příznivé prostorové podmínky i vhodné materiální vybavení, které účelně přispívají k realizaci výchovy a vzdělávání. Výuka probíhá v 17 kmenových a 8 odborných učebnách, vlastní zázemí mají všechna oddělení školní družiny. Veškeré prostory školy jsou esteticky upravené, udržované. Didaktickou technikou disponují učebny prvního stupně a školní družina, na druhém stupni dochází k postupnému dovybavení všech tříd. Škola má využívá dvě tělocvičny a venkovní sportovní areál, pro některé sportovní disciplíny také prostory místní tělovýchovné jednoty.

Škola vytváří příznivé podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků, je zabezpečena proti vniknutí cizích osob elektronickým systémem. Na základě analýzy bezpečnostních rizik jsou přijímána účinná opatření k jejich eliminaci. Žáci jsou řádně poučeni o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví při výuce i mimoškolních akcích.

Kladem je podpora pozitivního vztahu žáků ke zdravému životnímu stylu a pohybovým aktivitám. Současný trend vést žáky ke zdravým stravovacím návykům je mj. podpořen skladbou pokrmů, které pro žáky připravuje školní jídelna, nebo zapojením školy do projektu „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“. Trvale je žákům zajištěn pitný režim.

Organizace je financována především prostřednictvím státního rozpočtu a zřizovatele, využívá také ostatní finanční zdroje (dotační projekty a programy, doplňková činnost, úplata za stravné a za zájmové vzdělávání, sponzorské dary). Ekonomická stabilita školy umožňuje její funkční chod a naplňování cílů deklarovaných ve školních vzdělávacích programech.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Základní vzdělávání je vhodně doplňováno nabídkou povinně volitelných předmětů. Zařazení disponibilních hodin koresponduje se zaměřením školy. Povinná výuka anglického jazyka probíhá od prvního ročníku, od sedmého je zařazen německý jazyk. Výuka cizích jazyků je úspěšně podporována pravidelnými zahraničními naučnými pobyty žáků.

Vzdělávání probíhalo v příjemné a vstřícné atmosféře. Dobrá byla spolupráce učitelů a asistentů pedagoga, kteří v průběhu základního i zájmového vzdělávání vhodným způsobem poskytovali podporu žákům se SVP, i ostatním žákům ve třídě.

Většina sledovaných hodin měla standardní úroveň. V hospitovaných hodinách docházelo především k opakování a procvičování učiva. Stanovený vzdělávací cíl měl až na výjimky pro všechny žáky stejnou úroveň. Individuální přístup nebo diferenciací úkolů či učiva vzhledem k žákům se SVP nebyl zaznamenán. Metody vyžadující samostatnou aktivní práci žáků byly zaznamenány ojediněle, převažovala aktivita učitele. Efektivní využití dostupné didaktické techniky učitelem či žáky bylo zaznamenáno v omezené míře. Dominovala frontální výuka s řízeným rozhovorem doplněná samostatnou prací. Skupinové činnosti byly zařazeny ojediněle, což nepřispívalo k rozvoji kooperace a komunikace žáků. Většinou byla žákům vyučujícími podávána zpětná vazba o úrovni zvládnutí učiva. Nedostatky se vyskytovaly v závěru hodin, kdy pedagogové nevytvořili žákům prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení, většinou nebylo provedeno závěrečné shrnutí učiva a vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle.

V hodinách českého jazyka na prvním stupni byla vhodnou motivací zdařile rozvíjena slovní zásoba a komunikativní dovednosti žáků, kteří prokazovali dobrou úroveň znalostí a dovedností, zájem o probírané učivo. Příkladné bylo promyšlené střídání činností ve třetím ročníku s vhodným začleněním mezipředmětových vztahů. Úroveň sledovaných hodin cizích jazyků se výrazně lišila. V závislosti na kvalitě pedagogického vedení žáci dosahovali v některých hodinách aktivních znalostí a příkladných komunikačních dovedností, v jiných byli pasivní, docházelo k omezené komunikaci i nekázni žáků.

Ve sledovaných hodinách matematiky, fyziky a chemie byli žáci vedeni k úvaze a vlastnímu vyjádření. Byl jim dán prostor pro diskusi a ověřování tvrzení. Kladem byla názornost a propojení s praxí. Žáci dokázali přirozeně komunikovat, většinou pracovali se zájmem, plnili zadané úkoly. V informatice prokázali dovednost pracovat s počítači a zvoleným výukovým programem.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět učitelky propojovaly učivo s praktickými zkušenostmi žáků, úroveň hodin však snižovala menší názornost a absence činnostního učení. Na rozdíl od promyšlené stavby hodiny hudební výchovy docházelo v hodině výtvarné výchovy k dílčím didaktickým nedostatkům.

Výraznější nedostatky byly zaznamenány v některých hodinách na druhém stupni (zeměpis, přírodopis, dějepis). Organizace vyučovacích hodin nebyla efektivní, scházela účinná průběžná motivace a aktivizace žáků. Při výuce byli po většinu času aktivní zejména učitelé. V některých sledovaných hodinách byla pro žáky málo zřejmá souvislost mezi zdroji informací (výklad, učebnice) a žákovskými pracovními listy s úkoly, pro jejichž vypracování neměli žáci k dispozici potřebné informace. Učitelé věnovali málo pozornosti monitorování postupu jednotlivých žáků ve vzdělávacích činnostech a poskytování podpory při obtížích. Někteří žáci tak byli ve vzdělávacích činnostech dezorientovaní, v části sledovaných hodin i pasivní.

Velmi dobré úrovně dosahovaly na druhém stupni hodiny, ve kterých pedagogové využívali vzhledem ke zvoleným cílům efektivní metody a formy práce s žáky (český jazyk, konverzace v anglickém jazyce, občanská a tělesná výchova, pracovní činnosti). Vyučující vytvářeli podnětné podmínky, aktivitu ve většině vzdělávacích činností převzali žáci. Rozvíjeny byly zejména znalosti a dovednosti žáků, pozornost byla věnována také vytváření jejich postojů k probíraným tématům. Vhodně byly zařazovány aktivity posilující sebevědomí a sebevědomí žáků. K motivaci žáků přispívaly vhodné příklady z reálného života související s probíraným učivem. Žáci devátého ročníku v hodině českého jazyka kromě dobrých znalostí z předmětu prokazovali také velmi dobrou úroveň kultivace ústního projevu, vystupování a vzájemné komunikace. V hodině konverzace v anglickém jazyce se pozitivně odrazilo kvalitní, pestré a promyšlené vedení jazykové výuky. Žáci prokazovali vysokou úroveň znalostí a dovedností, široký rozsah slovní zásoby, bez problému dokázali plynule komunikovat.

Vzdělávání v hospitovaných hodinách ve školní družině probíhalo v souladu s cíli stanovenými ve školním vzdělávacím programu. Pro jejich naplnění vychovatelky účelně využívaly široké spektrum řízených i spontánních aktivit. Důraz byl kladen na budování pozitivního vztahu žáků ke zdravému životnímu stylu a pohybu, k městu a přírodě, což je efektivně podporováno zapojením školní družiny do celonárodního projektu „Děti na startu“ a poznávacími turistickými vycházkami. Potřebná pozornost byla věnována také osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků, např. podporou jejich spolupráce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování celkové úrovně dosažených výsledků v průběhu vzdělávání žáků škola využívá různých nástrojů. Zpětnou vazbu získává prostřednictvím standardních interních nástrojů (písemné práce, ústní zkoušení, portfolia žáků apod.). Škola úspěšnost žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu monitoruje, vyhodnocuje a pro žáky s rizikem neprospěchu přijímá opatření. Zákonní zástupci jsou o těchto výsledcích a opatřeních informováni na pravidelných třídních schůzkách a průběžně prostřednictvím žákovských knížek vedených v elektronické podobě.

O žáky se SVP pečuje výchovná poradkyně, kariérní poradenství zajišťuje výchovný poradce pro druhý stupeň. Škola vytváří individuální vzdělávací plány (aktuálně pro 28 žáků) dle doporučení poradenských zařízení. Pravidelně podpůrná opatření vyhodnocuje, s hodnocením však prokazatelně neseznamuje zákonné zástupce.

Na dobré úrovni je poskytováno kariérní poradenství. Od osmého ročníku mají žáci možnost navštívit střední školy a učiliště. Pod záštitou úřadu práce jsou prováděny profitesty, výchovný poradce zároveň provádí vlastní šetření pro zjištění předpokladů pro další vzdělávání. Zdařilá je komunikace se zákonnými zástupci v oblasti doporučení výběru škol vzhledem k výsledkům průběžného vývoje žáka. Následně organizace získává zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti v dalším vzdělávání od vycházejících žáků. Výsledky vzdělávání ve školní družině jsou ověřovány vlastním posuzováním jejich verbálních a hmotných výstupů, hodnocením projektové práce.

Škole se daří eliminovat patologické projevy chování žáků okamžitým řešením i malých problémů. K tomu přispívá úzká spolupráce všech učitelů i vedení školy, kladem je i dohoda s rodiči. Neprospívajících žáků či žáků s neomluvenou absencí je vzhledem k jejich celkovému počtu malé procento.

Škola úspěšně motivuje žáky k zapojení do projektů (např. na rozvoj vlastivědné a finanční gramotnosti) nebo nadstandardní nabídky školních a mimoškolních aktivit (lyžařský výcvik, exkurze, divadla, zájmové útvary apod.). Žáci se účastní předmětových, uměleckých a sportovních soutěží, ve kterých dlouhodobě zaujímají přední místa. Například v krajských kolech dějepisné a chemické olympiády, okresních kolech matematické a fyzikální olympiády a v recitačních soutěžích. V oblasti sportu žáci dosahují předních umístění na krajské úrovni v atletice a florbalu. Škola je také tradičně úspěšným pořadatelem oblastní fyzikální soutěže „Archimediáda“. Pro rozvoj řady klíčových kompetencí žáků je přínosná aktivní činnost školního parlamentu.

Efektivní je spolupráce s řadou externích subjektů, což významně přispívá k naplňování výstupů školních vzdělávacích programů. Spolupráce se zřizovatelem a místními organizacemi a spolky vede mj. k upevňování pozitivního vztahu žáků k městu a regionu. Velmi dobrá je také spolupráce školy se sdružením třídních důvěrníků a školskou radou, pro jejichž práci ředitel školy vytváří kvalitní podmínky.

K prezentaci organizace a informování veřejnosti o její činnosti slouží webové stránky školy, dny otevřených dveří, školní akademie, veřejná vystoupení žáků, výstavy, využíván je i místní tisk.

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo v základní škole k navýšení počtu tříd o dvě, ve školní družině k navýšení o jedno oddělení.

Silné stránky

- Velmi dobré prostorové podmínky, které účelně přispívají k realizaci výchovy a vzdělávání.
- Podpora pozitivního vztahu žáků ke zdravému životnímu stylu a pohybu, vztahu k městu a regionu. Efektivní spolupráce s externími subjekty.
- Zapojení žáků do školních a mimoškolních aktivit, které výrazně přispívají k všestrannému rozvoji jejich kompetencí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při výuce dochází v omezené míře k individuálnímu přístupu a diferenciaci úkolů či učiva vzhledem k žákům se SVP, k závěrečnému shrnutí učiva, vyhodnocení vzdělávacího cíle a k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáků.
- Nižší využívání aktivizujících metod učení a přístupné didaktické techniky.
- Výsledky vyhodnocování podpůrných opatření žáků se SVP nejsou projednávány se zákonnými zástupci.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivňovat vyučování volbou metod a forem práce vedoucích k vyššímu samostatnému aktivnímu podílu žáků na výuce.
- Při výuce zohledňovat potřeby a možnosti žáků, zařazovat sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků a provádět závěrečné shrnutí učiva s vyhodnocením vzdělávacího cíle.
- Spolupracovat se zákonnými zástupci žáků se SVP při vyhodnocování výsledků podpůrných opatření.
- V závislosti na finančních prostředcích zajistit podporu výuky didaktickou technikou ve všech učebnách a kvalitní pokrytí internetem.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje ZŠ Železný Brod, Školní 700 ze dne 1. 9. 2018
2. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2018/2019
3. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2018/2019
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný k termínu kontroly
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu Duhová škola, Školní 700, 468 22 Železný Brod platný od 1. 9. 2007 ve znění aktualizace ze dne 1. 9. 2018
6. Školní řád s platností od 27. 8. 2018
7. Záписy z pedagogické rady, školní rok 2017/2018, 2018/2019 k datu inspekce
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018
9. Školní matrika, školní rok 2018/2019
10. Třídní knihy, školní rok 2018/2019
11. Rozvrhy tříd a učitelů, školní rok 2018/2019
12. Žákovské knížky, školní rok 2018/2019 (vzorek)
13. Souhrnná dokumentace školního poradenského zařízení vedená ve školním roce 2018/2019 k datu inspekce
14. Souhrnná dokumentace školní družiny, školní rok 2018/2019 k datu inspekce
15. Souhrnná dokumentace prevence sociálně patologických jevů, školní rok 2018/2019
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (aktuální stav)
17. Dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
18. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek organizace
19. Webové stránky školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Polanecká, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Polanecká v. r.

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Mgr. Martin Krupa, školní inspektor

Mgr. Martin Krupa v. r.

Bc. Ivana Kolářová, kontrolní pracovnice

Bc. Ivana Kolářová v. r.

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Bc. Andrea Trejtnarová v. r.

V Liberci 15. 4. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Aleš Hnídek, ředitel školy

Mgr. Aleš Hnídek v. r.

V Železném Brodu 6. 5. 2019